

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na doma za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na doma se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština izstaja. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pošt-vrste 8 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje zvečkari. — Nekopirski se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frano Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovoljito pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 5. aprila. Iz najnovejšje objavljene diplomatske korespondence je razvidno, da je Gorčakov rumunskemu agentu v Peterburgu rekel, da, če se Rumunija zaradi izročitve Besarabije ne uda, bode Rusija Besarabijo s silo vzela; dalje 3. aprila, da če bode Rumunija zoper člen 8. pogodbe san-šufanske, ki Rusom prehod skozi Rumunijo dovoljuje, protestirala ali oponirala, bode ruski car obsejenje Rumunije in razoroženje rumunske armade ukazal.

V Portsmouthu je izdan ukaz dve ladiji za vojsko prevažati v 48 urah pripraviti za aktivno službo.

Rim 5. aprila. Italijanski minister-ski svet je sklenil ostro nevtraliteto držati, če pride do vojske mej Rusijo in Anglijo, vendar pa neke naredbe napraviti iz previdnosti.

Carigrad 4. aprila. Turški vojaki so bili poslani v tabor pri Maslaku mej Pero in Bujukdero. Ruski vojaki marširajo proti zalivu pri Salosu naprej.

Carigrad 4. aprila. („Pol. Corr.“) Verjetno je, da se kmalu obrnejo stvari na korist Rusije. Reouf-paša bode baje namesto Vefik-paše prvi minister, Osman-paša, odločen privrženec Rusije, vojni minister.

Atene 4. aprila. Vstaši so se proti meji nazaj umaknili.

Ljubljanske mestne volitve.

I.

Dne 12. tega meseca imamo v Ljubljani mestne volitve za tretji volilni razred in tri

dni potem za prvi razred. Prve priprave so storjene, organizirali smo se, kandidatje so postavljeni, treba je le one vstrajne delavnosti, ki je v zadnjih treh letih do zmage vodila. Odkar smo namreč popustili škodljivo pasivnost, ki narodne zavesti nij budila, političnega šolanja volilcev ne pospeševala in nam sploh škodljiva bila, volili smo trikrat. Prvič so bili voljeni v III. razredu baš ti gospodje, katere zdaj zopet kandidiramo, gg: dr. Karel Bleiweis, Goršič, Petričič, Potočnik. Ali tako je bila prejšnja, od dr. Coste priporočena pasivnost demoralizirala našo stranko, da smo bili kmaj z dvema glasoma zmagali z onimi štirimi kandidati, a peti narodni (g. Regali) je bil za en sam glas padel proti g. Doberletu. Zopet povzeta aktivnost in agitacija je precej pokazala svoj plod, kajti drugo leto so naši kandidatje v tem razredu imeli že 50 in tretje (lani) že 70 glasov večine.

Taka lepa večina lani in predlanskem bi nas lahko brezskrbne storila, da tudi letos z narodnimi kandidati zmagamo vsaj v III. razredu gotovo. Vendar brezskrbni ne smemo nikoli biti. „Ko so ljudje spali, prišel je sovražnik in nasejal lulike mej pšenico.“ Vigilantibus jura. Mi moramo tako agitirati, kakor da bi bila od jednega glasu odvisna večina. Ker razen tega, da bodo vsled zadnjih posrečenih manevrov pri deželni volitvah osrčeni in ohrabreni nemški in nemškutarski naši protivniki gotovo s podvojeno močjo skušali izgubljeno zemljišče tretjega razreda nazaj pridobiti: imamo mi letos tudi nekaj volilcev v tem razredu manj, nego smo jih imeli. Pri reviziji volilnega zapisnika so namreč marsikaterega našega volilca reklamirali, da plača

več davka, nego je za tretji razred treba, in — potisnen je bil v II. razred, kjer je mej večino uradniško za nemškutarje tem menj škodljiv, ker mi tam niti kandidatov ne stavimo.

Zategadelj treba, da vsak narodnjak ljubljanski v svojem krogu agitira, da v eneržiji, delu — pa tudi v dovoljenej brezobzirnosti posnemamo svoje protivnike. Le z enacim orožjem se da zmagati.

Volitve v mestni zbor ljubljanski so za našo narodno stranko politične in narodne važnosti. Ljubljana je glavno mesto ne le kranjske dežele, temuč ona je osrednje mesto vse Slovenije. Zarad tega se moramo domačini Slovenci tako dolgo truditi, da dobimo zastopstvo tega mesta v roke. Mi ne smemo odjenjati, da bomo madež na narodnem telesu izbrisali, da je glavno mesto slovenskih dežel v nemških tujih rokah. Dan denes se Slovan povsod vzdiguje, povsod hoče biti svoj gospodar v svojej hiši, in mi Slovenci bi v tem za svojimi brati zaostajali?

Poleg tega višjega političnega in narodnega stališča pa imamo Ljubljančanje še posebno ljubljansko in gospodarsko stališče, ki nas sili vse žile napenjati, da narodno manjšino v mestnem zboru tako dolgo ohranimo, da bode s časom iz nje večina vzrasla. Gospodarstvo zdanje večine mestnega občinskega zbora v denšnjih, denarno slabih časih, premalo gleda na ubožega davkoplačujočega meščana, premalo varčno ravna z mestnim premoženjem, dovoljuje večje svote za stvari, ki niso neobhodno potrebne in za denšnji čas predrage.

Narodna manjšina v mestnem zboru je dozdej zvesto branila stališče večje varčnosti

Listek.

Kadar glava boli.

(Konec.)

4. Zlatožilna glavobol

je sploh podobna gori navedenej v vseh znakih, katerih smo omenili, ali tu se pokazujejo še druga znamenja, ki so jej posebna lastnost. Oči so krvave, dozdeva se ti, da vidiš pred soboj iskre padati, ali mušice letati, po ušesih ti šumi, itd. Tukaj se je zopet treba ogibati vseh onih opravil in jestvin, vsled katerih, kakor smo prej povedali, rada sili kri v glavo. Ako v takem slučaju ne začne sama od sebe kri teči, kar bolečine kmalu olajša, svetovati je, da se to stori s pomočjo ene ali dveh pi javk, ki se stavijo na zadnjico. Pomore tudi grenka sol, ki ti telo odpre; zelo koristno je pa naposled, ako koplješ noge v gorke vodi. — Ako je obraz rudeč ter se svetijo oči in žile v glavi močno bijejo, ima se tudi puščati kri.

5. Glavobol zaradi zastalega znojenja (potu) in izparivanja

se rodi pri onih ljudeh, ki se ne snažijo in se ne umivajo večkrat po telesu ter se jim neštevilne luknjice v koži zamaše z blatom, da ne more telo po njih dobivati ni čistega zraka vse, ni znoj ali pot skozi nje prodirati na ven. Ako imaš preredke ali tudi pregoste lase, lahko te jame boleti glava. Ženske, ki imajo mnogo in gostih las, morajo si jih dati nekoliko odstriči in izstriči, plešci pa naj si zavarujejo golo glavo z lasuljo ali baroko. — Zastalo znojenje nog vzrokuje mnogokrat silne in trajajoče bolečine v glavi; noge spotiti pa nij tako lahko, kakor bi si kdo utegnil misliti. Včasih pomaga, ako mažeš noge s takovimi stvarmi, ki razdražujejo čutnice, aji, ako jih vtikaš v vroč pesek, najboljšo pa je, ako si devlješ na nogo in privežeš ob stopalih svežih (frišnih) hrastovih ali jelšinih (olžikinih) listov ali perja. Dobro tudi dene, ako pereš nogo v mrzlej vodi, se ve da sme to trpeti

samo nekaj hipov — kake tri minute — ter jo potem drgneš sè suho flanelo, a naposled mnogo hodiš sem ter tje. Da te neba boleti glava, ali da se ti vsaj olajšajo bolečine, izpij nekoliko vode, v katero si vsul malo pe-neče štupe (Brausepulver).

6. Revmatična glavobol.

Ljudje, ki trpe za skrnino ali revmatizmom, morajo zelo paziti, da z nepredvidnim razkrivanjem ne prehlade glave, posebno ne takrat, kadar je vroča ter izpariva. Večkrat vdarja skrnina iz drugih telesnih delov v glavo, a se navadno še hujša vrača zopet nazaj v oni ud, iz katerega je prišla. Ako se količkaj prehladiš, brž te napadejo boli v kitastih kožicah in mrenah v glavi, mnogokrat te jame boleti celo ópnica ali možjanska kožica, katera je prav trda ter leži pod črepinjo. Ako se ukorenini bolezen v čelnih zatókah, je vedno zelo silna, oči v enomer zalivajo solze in ne moreš z njimi gledati v svetlobo, žlem-

in večjega obzira na propadajoče obrtništvo in meščanstvo sploh. In če nij kot manjšina mogla proti brezobzirnej večini doseči tega, kar bi bila rada, pada krivda na psevdoliberalno nemško večino, katera ima povsod prej strankarske nego javne koristi pred očmi.

Govor Rusa Ivana Aksakovega,

(govorjen 17. marca v obnem zboru moskovskega slavjanskega pomočnega društva.)

Čestita gos-poda! Delavnost našega slavjanskega blagotvornega komiteta je tako ozko zvezana z zdanjimi političnimi dogodki na balkanskem poluostrvu, da smo nalašče čakali s sklicanjem občnega zbora: mi smo se nadejali konca krvave vojske, definitivnega razloženja dogodkov. Dne 31. januarja se je poleg vihar in ko je potem minil še en cel mesec poln težkih in težečih negotovostij prišel je 3. marc, dan ta osvobojenja milijonov ruskih podložnikov od robstva, ta dan našega duševnega in materijalnega prerodenja, katerega dne je bila tudi drugim milijonom ljudi — bratom našim po veri in narodnosti — s podpisanjem miru v San Štefanu podeljena svoboda in dane človeške pravice, katerega dne so oživel celi narodi in cele dežele k novemu življenju. To se ve, orijentalno vprašanje še nij rešeno. Carigrad še nij očiščen azijske sramote in nalog Rusije denes še nij izpolnen. Vendar je to resnica postalo, kar je najživahnejše fantaziji bliščalo kot ideal pred očmi, kar je pred dvema leti še tako daleč od uresničenja zdelo se. To se ne sme z vida puščati, če se sodi o rezultatih vojske.

Kar koli bi tudi prihodnost prinesla, nihče ne more imenitnosti in veljave naših zmag tajiti, in kakor nij mogoče, da bi reke nazaj tekle, tako nij več mogoče, da bi junaško dovršeno dejanje kako izpremenilo se. Otomansko vladanje v Evropi je za vse čase uničeno, če prav je porta še za nek kratek čas živeti dovoljenje dobila. Nov iz nebitja v življenje obujen slovansk organizem je Bolgarija.

Pač bi imeli uzrok veseliti se, ko bi se politično nebo ne bilo pooblačilo. Sicer nij nobene dvombe, da ima Rusija dovolj moči, da spoštovanje in izpolnenje mirovni pogojev prisili, ali pa bodo ti prinesli tako zelo zaželeni, tako potrebni mir balkanskim naro-

dom, o tem pač ne moremo prepričani biti. Bilo bi res jako krivo, veseliti se navzoči še ne odločenej osodi Hercegovine, Bosne, Stare Srbije in Macedonije in krščansko grških provincij, katere zadnje so v krvavem boji s porto. Ne moremo se celo žalosti ubraniti, ako premislimo, kako malo so zadovoljeni celo oni, ki so prvi zavzdignili zastavo svobode in začeli krvavi boj, in to so: Bosna, Hercegovina in potem kneževina Srbska, ki je dvakrat boj sprejela in leta 1876 celo težo turške moči sama vzdržala. To se ve, ne Rusija, temuč druga moč je jedino kriva temu, pa ravno v tem slučaju je kal novih zamotajev.

Vojaška žuganja Anglije in Madžarije pač ne bodo Rusije ostrašile. Rusija ne more nasproti razbeljenej nevošljivosti malomarna ostati, ako se (na Angleškem in Magjarskem) kovarstva kujejo le zato, da bi slovansko pravo in slovansko svobodo zatirali. Diplomacija namerava kongres, a ker mi svojih mirovni uvetov nečemo podvreči cenzuri, zato rezultat diplomatičnih mahinacij še nij znan, vendar naznanja se nevesela doba. . . . Nedvomljivo je to, da če bi kaka sosedna država proti nam vojsko začela, prišlo bi zapadno slovansko vprašanje na vrsto dnevnega reda. . . .

In ker tudi na balkanskem poluotoku prav za prav nij še nobenega pokoja in se ima celo od strani zapadne Evrope pričakovati terjatev gledé mej bolgarskih, gospoda, zarad te negotovosti, zarad tega težečega stanja hočemo svoj program o našem prihodnjem delovanju drugokrat natančneje objasniti in si bodem dovolil sklicati vas, kakor brž se politično obnebeje zjasni.

To tem bolj, ker iz Bolgarije nemamo še nobenih daljših poročil, ki bi mogle natančneje zaznamovati, kako se imamo prihodnjič vesti. Pa tudi ta naznanila ne bodo dolgo izostala.

A zdaj prehajam k žalostnemu dogodku, ki nij le za našo domovino, temuč za vsacega pomenljiv, kateremu na srci leži osoda Rusije in celega slovanskega sveta.

Na potu smrti in neslišanih trpljenj smo bili poklicani sveto delo, probujenje naših slovanskih bratov k novemu življenju, dovršiti. Na ruskih kostéh je Bolgarija vzpostavljena. In še ondan, po dovršenem boji, bilo je njeno ustanovljenje in osvobojenje kronano z novo rusko žrtvo.

(Aksakov meni smrt kneza Čerkaskega, o katerega zaslugah in življenji obširno govori.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. aprila.

Minister *Stremayer* je — kakor se v „Presse“ iz Prage poroča — vseh dežel šolske nadzornike na Dunaj poklical, da bi se posvetovali o izpremembi črteža ali plana za srednje šole v tem smislu, da bi se učenje olajšalo za učence.

Vnanje države.

Ruska „Agence“ pravi: Pismo *marquis* of *Salisburyja* je znano samo še po priatnem telegramu. Če je njegov nalog, kongres odbiti, dosežen je ta namen; če pa je njegov namen, z dopisovanjem od vlade do vlade razpravljati, potem morejo dopisovanja še jedno leto trajati. — General *Ignatiev* je v Peterburg prišel in bil od carja in kneza *Gořakovega* sprejet.

Iz *Belgrada* se poroča nemškemu listu, da je ministerski svet pod predsedstvom kneza *Milana* sklenil, na vse slučaje hoditi brezpogojno z Rusijo. To se tako razume. Srbi bi bili narodni samomorci, ko bi tega ne storili. Oni kot Slovanje nemajo družega prijatelja od Slovana Rusa.

Iz *Carigrada* se piše v „Pr.“ Nekateri Turki računajo, da se bodo v bodočej vojski postavili na stran Anglije in zopet pridobili svojo staro oblast nazaj. — Drugi računajo zopet narobe, da v alianci z Rusijo more Turčija zopet veljavo zadobiti. Malo je treznomislečih Turkov, ki bi svoje položnje res prav izpoznali, namreč, da bi Turčija v strahovitem boji, ki bi nastal mej Anglijo in Rusijo, bila strta od koles jedne ali druge izmej dveh vojni mašin, — in pa dalje to, da se bodo morali Turki na vse zadnje vendar iz Evrope v Azijo nazaj pomakniti.

Iz Pariza se javlja, da je *turški* sultan udvorljivo ali odločno odbil vse ruske ponudbe, naj naredi zvezo ali alianco z Rusijo. — Isto tako poroča londonski „Standard“ iz *Carigrada* in pristavlja, da so Rusi za tega delj terjali naj Turki različne pozicije izprazni. (Glej protisloven telegram spredaj. Ur.)

Domače stvari.

— (Kdo govori neresnico?) Našim bralcem je znano, da je dvorni svetovalec in deželni glavar g. *Kaltenegger* na interpelacijo jednega narodnega mestnega odbornika ustno rekel in pismeno potrdil, da on nij nikoli govoril znanih za narodno manjšino razžaljih besedij, katere smo kot nje-

nata koža v nosu je zmirom smrkava, a nikoli se z veseljem ne moreš lotiti duševnega dela. Revmatična bol v čelnih zatokah je do malega največ v zvezi z náhodom, kateri poslednji pa nij prav nič nevaren ter sam ob sebi mine za nekaj dnij, vendar ga pa lahko sam odpraviš, ako mažeš nos z mastili, n. pr. lojem, kafernim mazilom, opodeldokom ali z žafrano-makovim sokom. Kadar je pa bol zelo huda, da ti razbija po glavi, ali da so oči krvave, stavlaj na čelo pijavke, ali vzemi kakovo dristilo.

Vsakdo pa, ki je bolan za skrnino ali revmatizmom, mora biti zméren v jedi in pijaji tudi takrat, ko ga bolezen ne obiskuje, kajti, ako si najmanjše izpridiš želodec ali si nakoplješ najneznatnejši prehlad — proč je vse zdravje, ki si je vžival, kakor bi rekli, samo na videz. Posebno moramo tudi tukaj ponoviti in poudariti, da so mesna jedila in vležano pivo pravi strup za to vrsto ljudi.

7. Čutnična glavobol.

Kadar se polasti bolezen živcev ali čutnic, ki se nahajajo v glavi, pozna se lahko na tem,

da bolnik čuti nekovo trganje, ali pa ga peče. Ako se na lahko dotakne glave, zaboli ga bolj, ako pa jo trdo stisne, odneha bolečina. Pri tej bolezni je izdatna le zdravniška pomoč, vendar včasih tudi, posebno če bolezen nij prehuda, dobro storé *Eisenmanove* anti revmatične kapljice, katerih se 10—20 ima izpiti vsake tri ali štiri ure. Dober lek je razen tega „*chininum muriaticum*“, katerega pa more zapisati samo zdravnik, ki vé kolika in kakovšna je bolezen. Mnogokrat mine ta bolezen, a začné boleti oči in ušesa, ali tudi zobjé. Kadar boli pokostnica črepinje, navadno nij bol zelo silna, toda v teh slučajih se ti vrti v glavi, težko ti je govoriti in poslušati, in tam, kjer je bolečina, se rada napravlja trda otekline. Ker se je tu bati, da ne prestopi bolezen v možjane, pomeniti se je dobro o tem z dobrim zdravnikom, kateri jedini izprevidi in zna, kako se to da izlečiti.

8. Misična glavobol

napada najrajša ženske ter navadno zavzima le polovico glave, posebno pa mišice na senci

in v zaglavji, a se tudi večkrat razprostira po čutnicah ob črepinji. To glavobol izpremljajo ali razdražljivost ali znaki vnetice. V prvem slučaju ne smeš kar nič stegovati mišic, kajti vselej kadar odpreš usta, zaboli te v senci; ako so se pa mišice vnele, boli te vsa glava hudo in neprenehoma. Ob taci prilikah ima se, kar najprej mogoče poiskati zdravniška pomoč.

9. Zózna glavobol

imenuje se ona, katero uzrokuje kakov nezdrav zob, ki vpliva na zobni živec in je vsa čeljust bolna, od nje pa tudi postaje glava nekako težka in nadleživa. Ako poprosiš kacega zobozdravnika, našel ti bodé on napačni, gnjili zob, in če ti tega izdere, je z vsemi bolečinami pri kraji. Tukaj torej ne pomore nobeno zdravilo, nego iztrebiti se ima glavni uzrok in temelj bolezni — a potem je vsega konec. Omeniti pa moramo, da se nemaš izročati vsakemu zobodercu, ki ti poruje često-krat celo vrsto zób, a pravega le ne najde:

gov govor v „Laib. Tagblattu“ brali. Zdaj pa beremo tudi — v graškej „Tagespost“ od 4. aprila dopis iz Ljubljane, kateri ima isti izrek Kalteneggerjev in sicer tako: „Möge Laibach vor dem Unglücke bewahrt werden, im Gemeinderathssaale eine Majorität zu sehen, die den Charakter der gegenwärtigen (national-clerikalen) Minorität trägt.“ Torej dopisnik graške „Tagespost“ je isto besedo slišal, da si nij bila nikoli govorjena? Kako se s tem sklada možka beseda g. Kalteneggerja? Zakaj dalje „Laibacher Tagblatt“ na vse molči? Zakaj g. Kaltenegger v interesu možu potrebne vere dostojnosti ne terja popravka svojih besedij v „Tagblattu“, oficijalnem listu svoje stranke? Ne meni li on da molčanje „Tagblattovo“ to celo reč jako čudno osvetljuje in razne misli vzbuja, katere se o nobenem moži ne smejo širiti, ako na svoje moštvo in svojo besedo kaj drži?

— (Iz nemškutarških krogov.) Piše se nam: Pri poskušnej volitvi ali „probewahl“ tretjega razreda za volitve v mestni zbor ljubljanski se je bilo zbralo predvčerajnjem v klubovej izbi kazinske restavracije celih 15 nemškutarških volilcev. Predsedoval je nalašč zarad volilne agitacije z Dunaja iz drž. zbora prisedši stari renegat g. Dežman, nekdanji pevec „Slave Slavjanom“, zdaj strežaj in vodnik tužcev v deželi. — Zloglasni ta uskok g. Dežman tedaj pozdravlja volilce in jim pove, da nij v tretjem razredu sicer nikakoršnega upanja, da bi „liberalna“, t. j. nemškutarška stranka zmagala s svojimi kandidati, da pa je treba vse eno poskušati, tako rekoč zarad česti in lepšega. Potem je bral kot kandidate sledeče gg.: ključar A. Ahčin, O. Bamberg, Mathian, Rudholzer Nik. in V. Hansel. Ko bi pa zadnji ne hotel kandidate sprejeti so se zmenili na mesto njega klobučarja g. Debutza kot „nothnagel“ kandidirati. Zbor volilcev je bil v četrte ure končan. (Denašnja „Laib. Ztg.“ priporoča g. Debutza, tedaj g. Hansel kandidate nij sprejel.)

— (Dr. Zarnik) bode svoje predavanje o zgodovini narodnega zedinjenja italijanskega jutri v nedeljo ob 11. uri dopoldne v čitalnici nadaljeval. Ono nedeljo predava pa dr. Karel Bleiweis.

— („Zora“ †) Mariborski lepoznanški slovenski list „Zora“ je prenehal izhajati zarad pomanjkanja plačujočih naročnikov. Sedmi tečaj je „Zora“ doživela. Ustanovil jo je bil mnogozaslužni starina slovenskih pisateljev g. Dav.

išči vselej pomoči jedino pri izkušnih in spretnih zdravnikih.

10. Materničavo glavobol

oznanjajo navadno bolečine v trebuhu ali v krhlju. Na temenu glave se človeku zdi, kakor da mu zabijajo vānjo žrebelj, a segajo bolečine včas celo do obrvi. Zdi se takovemu bolniku, da ga lasje bolé, in res mu tudi radi odpadajo in gredo raz glavo, ako dosti in mnogokrat trpi za to boleznijo. To glavobol čutijo slabotne ženske ob svojem času, ali matere, ki predolgo dojé otroke, sploh pa ljudje, katere uže dlje časa goni. Kakor vselej sta tudi pri tej vrsti bolezni najboljši pripomoček k zdravju red in zmernost v vsem, v opravih in jedilih, — le ako je bolezen prav huda in še potem nikakor ne odleže, imaš se zatekati k zdravniku.

(Konec prih.)

Trstenjak, ki jo je tudi od kraja uredoval in je tačas prilično dobro izhajala. Potem je prešla v roke g. Pajka, kateri ima pa menda več spretnosti za žurnalistiko in politiko nego za krasnoslovje. Neblage polemike z močnejšim in duševno boljše podkovanim konkurentom „Zvonom“, nekaj enostranske in osobne kritike ter velika neizbrčnost priobčevane tvarine — so končno morale „Zori“ luč življenja upihiti, odtegnivši jej prejšnje prijatelje. Žal nam je, da vidimo, ka je „Zora“ nespokorjena umrla. Ne da bi bila, kakor se blagim dušam spodobi, pred smrtjo vsem ljudem in vsem stvarjem oprostila in odpustila, in maloštevilnim svojim zvestim naročnikom priporočila sovraženega brata si „Zvon“, ter mu tako po svetopisemsko žrjavice na glavo nabrala, selila se je rajša s srdom in strastjo v duši iz te slovenske literarne solzne doline ter še v poslednji dih jezno pest zaviltila po slovenskej rodnej zemlji govoreč hripavo: „Naj se naši nasprotniki nje („Zore“) prenehanja veseló, svobodno jim! ali naj ne pozabijo besed, katere naj bi bile vsakemu slovenskemu pisatelju na stene sobe zapisane: Mene, Tekel Ufarsim!“ Brrr! strah nas je kletve mrliske. Aprés nous le déluge?! Saj nij res! In dalje: kateri rodoljuben Slovenec bode tako malosten, da bi se baš „veselil“ nehanja slovenskega časnika! Sicer pa bi bila „Zora“ lahko umrla rekoč: „Pokojno zapuščam življenje, ker nijsem zastoj živela; po svojej najboljšej moči sem domorodno delovala tačas, ko družih leposlovnih časnikov nij bilo in gotove narodne koristi sem za soboj puščala. Zlaj delajo drugi, Bog jim delo blagoslovi, nam vsem in skupnej domovini na korist“. To bi bila čednejša zadnja ura.

— (Naš domači umetnik slikar J. Wolf) ravno zdaj izdeluje za oltar farne cerkve v Cerknici podobo, katera predstavlja skušnjavo sv. Antona v puščavi. Za novo zidano romarsko cerkev v Suši, fare Zalilog nad Železniki, slika isti umetnik za veliki oltar podobo predstavljačo: „madona di Loretto.“

— (Imenovanje.) Slovenca med. dr. Josip Kersnik in dr. Fr. Zupanec sta imenovana za rezervna vojaška zdravnika, prvi pri polku Wetzlar v Varaždinu, drugi pri domačem polku Kuhnovem.

— (Skózi Ljubljano) pojde poseben železničen vlak velikonočne praznike z Dunaja v Trst in Benetke ter nazaj. Z Dunaja odrine soboto 20. aprila ob 8. uri 25 minut zvečer ter dojde v Ljubljano velikonočno nedeljo ob 1. uri 50 minut po polu dne. Jednak vlak odide 20. aprila ob 1. uri 7 minut po polu dne iz Ljubljane proti Dunaju. Voznina iz Ljubljane na Dunaj in nazaj znaša v II. razredu 18, in v III. razredu 12 gld., v Trst in nazaj v II. razredu 9, v III. razredu 7 gld., v Benetke in nazaj pa v II. razredu 21, v III. pa 15 gld.

— (Cena mesa) v Ljubljani meseca aprila. Najboljše pitanih volov je po 54, srednje po 46, slabeje po 38 kr. kilo. Nepitanih volov in kravje pa je po 48, 40 in 32 kr. kilo. To se ve, to je tarifa predpisana, ali kdor hoče dober postrežen, biti, mora — več plačati. Teorija in praksa.

— (Stekel pes.) Okolo Vrhnike je klatil se stekel pes, ki je več družih psov ugriznil. Bil je ustreljen.

Razne vesti.

* (Davek ukraden.) V Soroksaru so tatovje s ponarejenimi ključi po noči od 29. do 30. marca v davkarijo vlomili in vzeli 25.000 gld. davkovskega denarja. Dždaj jih nijso še zasledili.

* (Od omare ubita.) V Höttingu pri Insbruku je hotela neka ženica iz visoke omare nekaj vzeti. Ker je bila premajhena, da bi bila do vrhovnega predala dosegla, pa tudi prelena, da bi si bila šla po stolec, stopila je kar na spodnji in potem na srednji predal; omara je prišla iz ravne vage, je omahnila in na ženo pala ter jo ubila.

V katarnej sezoni je Giesshilb-ska kiselica najbolj priljubljeno in najbolj iskano zdravilo; okrepjujoči vzbud, katerega proizvaja ogeljna kiselina, napravja Giesshilb-sko kiselico za izvrstno pijačo pri boleznih dihalnih organov; ona okrepjuje, gasi žejo, olajšuje ekspektoracijo, blaži in odpravlja kašelj (Oppolzer). Po Oppolzerjevem razdelučenju uporablja se Giesshilb-ica vedno bolj tudi pri boleznih dihalnih organov. Seoda, Bamberger, Löbl, kakor tudi specialiste v boleznih krljevih, prof. Schnitzler, Störk in Schröter imajo zanj besedo in v dunajskej obšnej bolnici najdeš znano sklonico Giesshilb-ice poleg vsacega bolnika na psih. Oltar jo Traube v Berlinu za Giesshilb-ico pri krljevih boleznih tako krepko govoril, rabijo to najvažnejšo alkalčno natronovo kremo, kakor jo nazivlja dvorni svetnik Löschner, v obšni tudi po Nemčiji.

Za zdravilo uporabljajo Giesshilb-ico ali samo a'i z mlekom ali s'otko pomešano, po največ $\frac{1}{2}$ na $\frac{1}{2}$. (89)

Poljna, njivna in gozdna semena,

zanesljivo kaljiva, osobito seme orjaške pese, franc. večne detelje in raznih trav

po najnižjih cenah prodaje

Peter Lassnik,

trgovec in ekonom v Ljubljani, v gledaliških ulicah št. 1.

(97—4)

Iz hvaležnosti.

Pljučnej bolezni in težkemu dihanju
dobra pomoč.

Javno resnično zahvalno in pohvalno pismo hišnega gospodarja gospoda Antona Wimmingerja, 5. okraj, Ziegelofengasse št. 9 na Dunaji, od dne 8. januarja 1878. Poslano ces. kralj. dvornej tovarni za sladne priredke Ivana Hoffa, c. kr. svetovalca, dvornega oskrbovalca skoro vseh evropskih vladarjev, lastnika zlatega križa za zasluge v krono in viteza nemških visokih redov itd.,

Wien, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Jemljam si čast, izumitelju pravih in jedinih dobrotvornih zdravilnih sladnih priredkov, kateri se izdejujejo na srečo človeštvu, naslednje, kar se moje osebe tiče, potrditi. Jaz sem osobito rabil prvo in jedino pravo Ivan Hoffovo sladno zdravilno pivo poleg blažilnih Ivan Hoffovih sladnih prsnih bonbonov. Ti pravi Ivan Hoffovi izdelki bi imeli biti trepečemu človeštvu na vseh voglih obznanjeni, kajti jaz sam sem izkusil na sebi, da so bila vsa zdravila, ki si jih je samo misliti mogče, nevspešna; pred nedavnim sem celo dobil ponarejen sladni izveček, a moral sem ga zagnati stravi. Zadnje 2 leti pak rabim prvi, pravi Ivan Hoffovi sladni izveček poleg Hoffovih sladnih prsnih bonbonov proti svojej pljučnej bolezni in težkemu dihanju s takim uspehom, da komaj morem najti besedij, kako naj se zahvalim. Jaz imam zdaj vedno za domača zdravila Hoffovo zdravilno pivo od sladnega izvečka kakor tudi Hoffove sladne bonbone, in javno mi je priznati, da sem pri slšeno bolnih, katerim sem sam te prave Ivan Hoffove sladne zdravilne priredke iz dolžnosti proti ljudem nasvetoval, videl tudi najboljše vsphe. Potem pred Bogom in svetom, da je vse, kar sem gori rekel, čista resnica, da mogoč slšeno bolni ono isto pomoč najti v prvih, pravih Ivan Hoffovih sladnih zdravilnih priredkih, kakor sem jo bil našel jaz. O tem rad vsakemu ustno pričam. (83—2)

Anton Wimminger,

hišni gospodar, V. Ziegelofengasse 9. Na Dunaji, dne 8. januarja 1878.

V Ljubljani pri Gabr. Piccoli,

lekarna „pri angelju váruhu“ na dunajskej cesti.

Dunajska borza 5. aprila.		
Enotni drž. dolg v bankovcih	60	gl. 40
Enotni drž. dolg v srebru	64	50
Zlata renta	72	10
1860 drž. posojilo	110	25
Akcije narodne banke	791	—
Kreditne akcije	208	25
London	122	25
Napol.	9	78
C. kr. cekini	5	76
Srebro	106	80
Državna marka	60	25

Adolf Eberl,
zaloga oljnatih barv, lakov
in firnežev, (80-9)
v Ljubljani,
na Marijinem trgu, poleg frančiškanskega mosta.

Posojilo 2.500 gl.,
z dnem 15. maja t. l. počeni, in drugo
posojilo 4.500 gl.,
z dnem 1. septembra t. l. počeni, se proti 6%
obrestij in popolnej varnosti daje na kako kmetijo
ali zemljišče.
Natančnejša izvestila se dobode v notarijat-
skem uradu gosp. (87-3)
dr. Teodorja Rudeža v Ljubljani.

Dve kočiji, (00-3)

čisto novi, še prav malo rabljeni, na pol pokriti, se prav v ceno prodajeta. — Ponudbe sprejema administracija „Slov. Naroda“.

Kuharica in kuhinjsko dekle.

Za kolodvorsko restavracijo v Carigradu, katere gospodar je Kranjec, iščemo dobre kuharice in kuhinjske dekleta. — Prva ima dobro umeti nemško kuhno, a osobito ima znati pripravljati jedi od moke, — nadalje treba, da kuharica govori tudi nemški.

Kuharica dobode poleg preste hrane in stanovanja do 30 goldinarjev na mesec, a kuhinjsko dekle z istimi uveti 12 goldinarjev na mesec; — gospodar restavracije se s pismom zaveže pri avstr. konzulatu, da preskrbi dotičnici prosto vožnjo iz Ljubljane v Carigrad, in sicer v II. razredu, ako mu ona obljubi, da ostane jedno leto pri njem v službi, a jej ob jednem plača tudi pot iz Carigrada v Ljubljano nazaj, kadar je dve leti pri njem odslužila.

Vsakova natančnejša izvestila dajo se pri dopisniku onega gospoda restavranta: v pisarni Hartmanovej, v Ljubljani, na dunajski cesti, v Grumnikovej hiši. (103-3)

Evropa: Schmidt iz Dunaja.
Pri Slovani: Friedenthal iz Dunaja. — Gillichich iz Prage.
Pri Slovani: Friedenthal iz Dunaja. — Fink iz Gradca.
Pri Maribor: — Frey iz Dunaja. — Fink iz Gradca.
Porges iz Dunaja.
Pri Matiči: pl. Benko iz Pula. — Spirio iz Dunaja.
Zankl iz Gradca. — Pomero iz Angleskega. — Müller iz Trsta.
Schwabeberger, Kraovski iz Dunaja.

Fušč.
4 aprila.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarničarju v Neunkirchnu.

Na Dunaji, 13. maja 1876.
Rastline, katero sto rabili za priredbo Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa, odlikujejo se po blažjih in dišečih sestavinah.

To dajo Wilhelmovemu snežniškemu zeliščnemu alopu ono zdravilno moč, katera more pokazati uže mnogo uspehov pri vseh obolenjih dihalnih organov, o čemer s tem priča

Edvard Fenzl s. r.,

cesarski kraljevi vladni svetnik, v. r. Ana-r. II., Omdr. II. kr. r., Of. meks. Quad.-r., V. braz. Kr.-r. in belg. L.-r., fil. in med. dr., redni javni profesor botanike na dunajskem vseučilišču in ravnatelj botaničnemu vrtu, ud. ak. znanostij in fil. fak. na Dunaji, podpredsednik dr. za vrtnarstvo na Dunaji, adjkt. ak. Leop. Kar. in častni ud. in član mnogih uč. društev v dom. in tuji. deželah, pravi član matematično-prirodoslovne družbe, cesarske akademije znanostij, ravnatelj bot. dvornemu muzeju, univ. vrtnarski ravnatelj, ravnatelj c. kr. botaničnemu kabinetu, cesarski dvor 1, na Dunaji.

Wilhelmov snežniški zeliščni alop se je po prepričanju najslavnejših zdravnikov neizrečno dobro obnesel, osobito proti **vnetjem vratu, kašlju, hripavosti, sipoti, nahodu, tiščanju v prsih, zastlženju, težkemu dihanju, zbad-ujajem, bruhanju** in pričenjajočej se **jetiki**.

Cena sklemci z navodom gl. 1.25 av. volj.

V Avstro-Ogerskej in Nemčiji branjen. (385-2)

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm,

lekarnar v Neunkirchnu pri Dunaji,

kjer si ga moreš naročiti, a dobiti je tudi pri teh firmah:

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Ferd. Scholz, lekarnar; Bolcan: F. Waldmüller, lekarnar; Borgo: Jos. Bettanini, lekarnar; Bruneck: J. G. Mahl; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbachova lekarna in F. Rauseher; Essek: J. C. v. Dienes, lekarnar; Frohnleiten: Vincenc Blumauer; Friesach: Anton Aichinger, lekarnar; Felzbach: Jos. König, lekarnar; Gradec: Wend. Trukoczy, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gospic: Valentin Vouek, lekarnar; Glina: Anton Haulik, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. v. Aichinger, lekarnar; Inmost: Franc Winkler, lekarnar; Lunichen: J. Stappf, lekarnar; Ivanc: Ed. Tollovič, lekarnar; Jaska: Aleks. Herzig, lekarnar; Celovec: Karel Klemenčič; Karlovec: A. E. Katkič, lekarnar; Koprivnica: Max. Werli, lekarnar; Kranj: Karel Savnik, lekarnar; Knittelfeld: Wilh. Vischner; Kindberg: J. S. Karinčič; Linec: Franc v. Erlach, lekarnar; Maribor: Alojzij Kvandest; Meran: Wilhelm v. Perawerth, lekarnar; Mals: Lud. Pöll, lekarnar; Murau: Jan. Steyrer; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Ptuj: C. Girud, lekarnar; Postojna: J. A. Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: R. Deodatovi dediči; Radgona: Caesar E. Andrieu, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Slov. Gradec: G. Kordik, lekarnar; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Trst: C. Zanetti, lekarnar; Vukovar: A. Kraiesovics, lekarnar; Vinkovce: Friederich Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar.

P. t. občinstvo naj izvoli vselej izrečno zahtevati Wilhelmov snežniški zeliščni alop, ker tega samo jaz pravega priream, ter so izdelki, katere prodajajo pod imenom Julija Eitnera snežniški zeliščni alop, nevrečna ponarejanja, pred katerimi svarim posebno.

V Avstro-Ogerskej in Nemčiji branjeni

Wilhelmov

antiartritični antirevmatični

kri čistilni čaj

za

(389-2)

spomladno zdravljenje,

jedino kri čistilno sredstvo z dobrim uspehom,

katero so preiskali, uporabili in za zdravilno priznali: c. kr. vladni svetnik in v. av. vseučiliščni profesor dr. E. Fenzl, vodja botaničnemu vrtu na Dunaji itd. itd., prof. Oppolzer, dr. Van Kloger v Bukareštu, dr. Rust na Dunaji, dr. Röder na Dunaji, dr. Ivan Müller, medicinski svetnik v Berlinu, dr. med. A. Groyen v Novem Jorku, dr. Raudnitz na Dunaji, dr. Hess v Berlinu, dr. Lehmann v Mošonju, dr. Werner v Vratislavi, dr. Malič v Grubisnem polju; praktični zdravniki: Hilger v Nachlingu, Russeger v Abtenavu, Truchholz v Marzalyju, Janković v Nakofalvi in mnogi drugi zdravniki,

1. pri revmatičnih boleznih;
2. pri skrnini;
3. pri boleznih v spodnjih delih telesa, onih, ki mnogo sedé;
4. pri povečanju in nagnétu jeter;
5. pri svrabu, osobito pri lišajih;
6. pri sifilitičnih boleznih;
7. predno kdo, ki trpi navedeno bolezní, misli iti v kako rudninsko kopel;
8. namesto uporabe rudninskih kopelij zoper te bolezni.

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchnu.

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravniku zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gl., za kolek in poznavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilni čaj, ker so priredki, ki slujo samo pod imenom antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja, jedino ponarejeni ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilni čaj tudi

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Mat. Fürst; Borgo: Josip Bettanini, lekarnar; Bruck na Muri: Albert Langer, lekarnar; Bolcan: Franjo Waldmüller, lekarnar; Bruneck: J. P. Mahl; Belovar: Rud. Seeboda, lekarnar; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbachova lekarna in Franjo Rauseher; Cormons: Hermes Codolini, lekarnar; Celovec: Karl Klemenčič; Cortina: A. Cambruzzi; Deutsch-Landsberg: Müller-jevi dediči; Essek: J. C. von Dienes, lekarnar; Josip Pobetky, lekarnar; Fürstenfeld: A. Schrükenfuss, lekarnar; Frohnleiten: V. Blumauer; Friesach: O. Rausheim, lekarnar; A. Aichinger, lekarnar; Felzbach: Josip König, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gradec: J. Burgleitner, lekarnar; Guttaring: S. Vatterl; Grubisnopolje: Josip Malič; Gospic: Valentin Vouek, lekarnar; Grafendorf: Josip Kaiser; Hermagor: Jos. M. Richter, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. von Aichinger, lekarnar; Judenburg: F. Senekovitsch; Lunichen: J. Stappf, lekarnar; Imst: Vilj. Deutsch, lekarnar; Ivanc: Ed. Tollovič, lekarnar; Karlovec: J. Benič, lekarnar; A. E. Katkič, lekarnar; Kindberg: J. Karinčič, lekarnar; Kapfenberg: Turner, lekarnar; Knittelfeld: Vilj. Vischner, lekarnar; Kranj: Karl Savnik, lekarnar; Linec: Franjo pl. Erlach, lekarnar; Leoben: Ivan Peferšchy, lekarnar; Maribor: Alois Quandest; Metlika: Alfred Matter, lekarnar; Mürzzuschlag: Ivan Danjer, lekarnar; Murau: Ivan Steyrer; Mitrovica: A. Kerstenovitch; Mals: Ludwig Pöll, lekarnar; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Neumarkt (Stajersko): Karl Malj, lekarnar; Otočac: Edo Tomay, lekarnar; Postojna: Josip Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: L. C. Junginger; Pliberg: Ivan Neusser, lekarnar; Požega: Ant. pl. Hegediš, lekarnar; Prassberg: Jean Tribuč; Ptuj: C. Girud, apoteker; Rottenmann: Franjo J. Illing, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Samobor: E. Schwarz, lekarnar; Sebenico: Peter Bevos, lekarnar; Slov. Bistrica: Adam pl. Putkouski; Slov. gradec: G. Kordik, lekarnar; Jos. Kaligarišch, lekarnar; Strassburg: J. V. Corton; St. Veit: Julian Rippert; Stainz: Valentin Timouschek; Semlin: D. Joannovic-a sin; Spljet: Venatio pl. Prazio, lekarnar; Schlanders: B. Würstl, lekarnar; Trst: Jak. Seravallo, lekarnar; Trident: Ant. Santoni; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Vukovar: A. Kraiesovics, lekarnar; Vinkovce: Fried. Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Senj: Josip Accurti, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar; Zlatar: Ivan N. Pospisil, lekarnar.